

Information till familjehem

Socialförvaltningen

Verksamhetsområde Barn och Familj Myndighet

Välkomna till ett samarbete med socialtjänsten i Hässleholm och vår familjehemsenhet!

► Hässleholm nästa.

I detta häfte har vi sammanställt information som vi tror att man som familjehem kan ha nytta av. Den första delen innehåller tips kring omsorgen om det barn/ungdom som ni ska ta hand om, medan den andra delen handlar om lagstiftning, ersättning och försäkringar.

Innehåll

Att vara familjehem	2	Ersättningar	17
- Familjemets åtagande	2	- Arode	17
- Socialtjänstens åtagande.	3	- Omkostnadsersättning	18
Hur blir barnet aktuellt inom socialtjänsten?	4	- A-kassa och semester	18
Första kontakten med barnet och inskolning	5	- Barnbidraget och underhållstöd	18-19
Praktiska förberedelser inför placeringen	6-7	- Barnpension	19
Den första tiden	7-9	Vård av barn	20
..Och sedan	10-11	Ersättning och inkomstbortfall	20
Umgänge och information till barnets anhöriga	12	Om barnet blir sjukt	20-21
Utbildning till er som är familjehem	12-13	Spara för barnet	21
Handledning	13	Försäkringar	22
- ...och nyhetsbrev	13	- Hemförsäkring	22
När placeringen upphör	14	- Försäkringskydd	22
Beslut, övervägande och omprövning – SoL och LVU	15	Folkbokföring i samband med familjehemsplacering	23
Sekretess	16	Pass	23
		Vårdnadsöverflytt	24
		- När gör man en vårdnadsöverflyttning?	24
		- Hur går man tillväga vid en vårdnadsöverflyttning?	25
		- Vad innebär det att vara vårdnads-havare?	25
		Tips på litteratur –hemsidor	26-27
		Kontakt	28

Kontakt

Lena Källström, Enhetschef
Tel 0451-26 88 20

Susanne Nordh, Familjehemssekreterare
Tel 0451-26 88 76

Inger Olandersson, Familjehemssekreterare
Tel 0451-26 88 96

Eileen Roxå, Familjehemssekreterare
Tel 0451-26 87 12

Catarina Berntsson, Familjehemssekreterare
Tel 0451-26 74 58

Karin Svensson, Familjehemssekreterare
Tel 0451-26 87 16

www.hassleholm.se/familjehemsenheten
E-post: socialnamnden@hassleholm.se

**Hässleholms
kommun**

Tips på hemsidor för mera information.

www.faco.nu Familjevårdens central organisation

www.socialstyrelsen.se/barnochfamilj

www.skl.se Kommunförbundet, ger ut riktlinjer för ersättning till familjehem.

www.allmannabarnhuset.se Allmänna barnhuset

www.rb.se Rädda Barnen. www.socialanatet.se

Information www.barnperspektivet.se Bris för vuxna

www.ifco.info International Foster Care Organisation

www.bris.se Bris

www.hassleholm.se

Att vara familjehem

Ett familjehem tar emot barn för stadigvarande vård och fostran. Familjehemmet utför ett uppdrag åt socialtjänsten. Familjehemmet och socialtjänsten arbetar tillsammans för barnets bästa utifrån den lagstiftning som finns. FNs barnkonvention gäller som allmänna förutsättningar för familjehemmets vård och omsorg om det placerade barnet.

Familjehemmets åtagande

- Som familjehem förbinder ni er att under vårdtiden följa den vårdplan och genomförandeplan som socialtjänsten tagit fram för barnet utifrån barnets behov. Ni ska också stödja barnets föräldrakontakt och barnets kunskap om och kontakt med sin historia.
- Ni förbinder er att samarbeta med oss på socialtjänsten kring det placerade barnet och ta emot råd och stöd. Exempel på detta kan vara deltagande i Marte Meo samspelsbehandling.
- Familjehemmets ska informera familjehemssekreteraren om viktiga händelser i barnets liv och om förändringar i er egen familj.
- Ni ska rådgöra med familjehemssekreteraren inför semesterresor.
- I uppdraget som familjehem ingår att delta i grupphandledning, träffar och utbildning som erbjuds och verka för att barnet deltar i gruppvksamhet när sådan erbjuds.
- Ni ska alltid först samråda med socialtjänsten när ni tar emot fler barn.

Socialtjänstens åtagande

- Socialtjänsten håller kontakt med er som familjehem genom två handläggare, en av dem är er särskilt utsedda familjehemssekreterare och en är barnets egen socialsekreterare. Socialsekreterarens uppdrag är att hålla kontakt med barnet, minst fyra besök per år, samt hålla i kontakterna med barnets föräldrar. Familjehemssekreterarens uppdrag är att hålla kontakt med familjehemmet och ge familjehemmet stöd och handledning. De båda handläggarna ansvarar gemensamt för att hålla sig väl förtrogna med förhållandena i familjehemmet och det placerade barnets behov.
- Socialtjänsten ska erbjuda familjehemmet handledning och utbildning vid behov.
- Socialtjänsten ska skyndsamt bistå familjehemmet vid akuta behov. Under vardagar kontaktas familjehemsekreteraren kl. 8-17. Vår beredskap för familjehem efter kontorstid nås på tfn 0451-26 70 82. Hit kan ni vända er om ni behöver akut stöd och handledning och ej kan vänta till följande vardag då familjehemssekreteraren är i tjänst.
- Vid allvarigare situationer kan ni vända er till Sociala jouren på telefon 044-775 78 78.
- Socialtjänsten ska ersätta familjehemmet både i form av arvode och omkostnadsersättning enligt Sveriges Kommuner och Landstings rekommendationer.

Tips på litteratur

Hem, hem, familjehem. Författare Cecilia Moore.

Hur länge ska hon vara död? Författare Elisabeth Cleve.

En stor och en liten är borta. Författare Elisabeth Cleve.

Från kaos till sammanhang. Författare Elisabeth Cleve.

Explosiva barn. Författare Ross W Greene.

Hemligheten. Författare Dan Josefsson, Egil Linge.

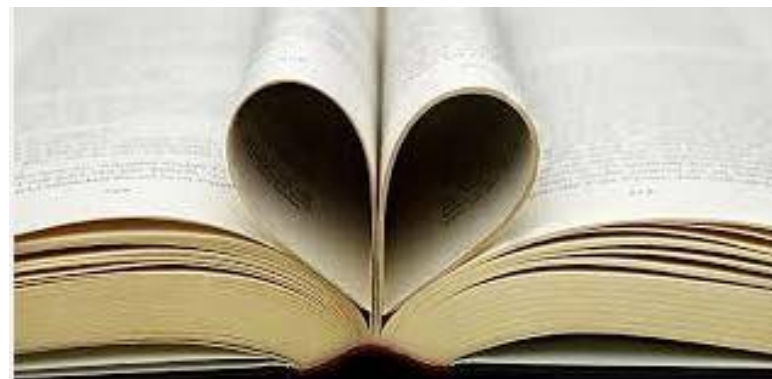
Den mörka hemligheten. Författare Dan Josefsson, Egil Linge.

Problemskapande beteende vid utvecklingsmässiga funktionshinder. Författare Bo Hejlskov.

Anknytning. Författare Kay Karlsson.

Ditt kompetenta barn. Författare Jesper Juul.

Här är jag! Vem är du? Författare Jesper Juul.

Hur går man tillväga vid en vårdnadsöverflyttning?

Om alla berörda parter är positiva till att vårdnaden överflyttas till familjehemmet skrivs en utredning till socialnämnden som beslutar om att ansöka i den Tingsrätt där barnet är folkbokförd. Tingsrätten fattar därefter beslut.

Om vårdnadshavaren inte samtycker till en vårdnadsöverflyttning är det möjligt att göra en ansökan mot deras vilja och förfarandet går till på samma sätt. Det vanliga är då att det blir en förhandling där vårdnadshavarna och socialtjänsten medverkar.

Vad innebär det att vara vårdnadshavare?

I föräldrabalken kapitel 6 § 2 står det ”Den som har vårdnaden om ett barn har ansvar för barnets personliga förhållanden och ska se till att barnets behov blir tillgodosedda. Barnets vårdnadshavare svarar även för att barnet får den tillsyn som behövs med hänsyn till dess ålder, utveckling och övriga omständigheter samt ska bevaka att barnet får tillfredsställande försörjning och utbildning”.

I 11 §, föräldrabalken, står det att ”En vårdnadshavare har rätt och skyldighet att bestämma i frågor som rör barnets personliga angelägenheter. Vårdnadshavaren ska därvid i takt med barnets stigande ålder och utveckling ta allt större hänsyn till barnets synpunkter och önskemål.”

Hur blir barnet aktuellt inom socialtjänsten?

Socialtjänstens utredningsenhet kan få kännedom om att ett barn far illa antingen genom en anmälan från till exempel skola, förskola, grannar, sjukvården, polisen eller föräldrar som själva söker hjälp. Socialsekreterarna gör då en utredning och kan finna att barnet eller hela familjen måste ha hjälp. Socialtjänsten kan då erbjuda olika former av stöd och behandling som kan vara på hemmaplan, via kontaktfamilj/person eller att barnet placeras i familjehem.

Om ett barn behöver flytta hemifrån med kort varsel blir barnet oftast placerat i något av våra jourhem. Socialtjänstens handläggare ansvarar då för att lära känna barnet och samla så mycket information som möjligt för att vi ska kunna matcha ”rätt barn till rätt familjehem”.

Vad är skillnaden mellan frivillig placering enligt socialtjänstlagen (SoL) och placering med stöd av tvång (LVU)? En frivillig placering är det vanligaste och innebär att barnets vårdnadshavare har begärt eller samtyckt till placering och här är det socialtjänstlagen som styr. Därmed överlåter föräldrarna den vardagliga omsorgen och beslutsfattandet om barnet.

När vi behöver placera ett barn mot föräldrarnas vilja, detta kallas en placering med tvång, görs det med stöd av LVU – Lag med särskilda bestämmelser om Vård av Unga. Vid vård enligt LVU har socialtjänsten möjlighet att fatta vissa beslut mot vårdnadshavarens vilja.

Vi arbetar alltid för att barnets föräldrar ska hållas informerade och så långt som möjligt vara delaktiga i besluten. De har rätt att förvänta sig att familjehemsföräldrarna och socialtjänsten tar ansvar för och fattar de beslut som är för barnets bästa.

Första kontakten med barnet och inskolning

När vi har ett barn som vi tror passar er som familjehem träffar vi er tillsammans med den socialsekreterare som utrett barnets förhållanden och berättar om barnet och dess situation. Är barnet akut placerat i jourhem kan även jourhemsföräldrarna ge er en bild av barnet och hur han/hon har det just nu. Efter denna beskrivning vill vi att ni som blivande familjehemsföräldrar bestämmer er om ni är intresserade av uppdraget och att det är klart innan ni träffar barnet.

Nästa steg är oftast att vi tillsammans träffar barnets föräldrar. Hur den första kontakten med barnet ska genomföras bedöms från fall till fall, liksom hur själva flyttdagen ska gå till. Innan ni träffar barnet har vi förberett barnet att en flyttning är på gång. Vi har berättat för barnet om er och ibland visat bilder på er i familjehemmet, hur ni bor och så vidare.

När ni träffar barnet första gången kan ni gärna visa lite fler bilder eller ha med någon liten sak till barnet. I samband med detta besök gör vi en planering för inskolningen så att barnet vet vilken dag som barnet ska flytta hem till er. Ibland kan vi inte bestämma allt så här tidigt, utan behöver följas åt i processen så att ni lär känna varandra.

Vårdnadsöverflyttning

När ett barn varit placerat i samma familjehem i tre år ska socialtjänsten överväga om vårdnaden ska överflyttas till familjehemmet. Det står både i socialtjänstlagen och LVU. Om föräldern ställer krav att åter bli vårdnadshavare, får tvisten avgöras i tingsrätt. Likaså kan umgängestvister komma att avgöras där.

En vårdnadsöverflyttning är inte att likställa med adoption. Barnet har fortsatt arvsrätt från sina biologiska föräldrar. Vi på socialtjänsten fortsätter att betala er arvode och omkostnadsersättning till er och kan fortsätta att ge er råd och stöd. Om barnet behöver en hjälpinsats ska ni istället vända er till den kommun som ni och barnet är bosatt i.

När gör man en vårdnadsöverflyttning?

Om vi på socialtjänsten bedömer att barnet efter tre år har sin tillhörighet och trygghet hos er i familjehemmet och att en återförening med de biologiska föräldrarna inte är förenligt med barnets bästa kan en vårdnadsöverflyttning göras. Stort avseende fästs vid barnets egen inställning.

Folkbokföring i samband med familjehemsplacering

Huvudregeln är att en person ska vara folkbokförd där den är bosatt (Folkbokföringslagen). Familjehemsplacerade barn ska därför folkbokföras i familjehemmet. Vi på socialtjänsten ser till att barnets föräldrar undertecknar den flyttningsanmälan som ska skickas till skatteverket. Har barnet fyllt 16 år kan hon/han själv anmäla flytt.

Pass

För att ett barn ska få ett pass krävs vårdnadshavarens medgivande (Passlagen). Har föräldrarna gemensam vårdnad krävs samtycke av dem båda. Skulle vårdnadshavaren inte vilja ge sitt medgivande och det finns synnerliga skäl till att barnet bör få ett pass kan polismyndigheten ändå utfärda det. Vi på socialtjänsten behöver då skriva ett intyg om vilka synnerliga skäl som föreligger.

Praktiska förberedelser inför placeringen

Lika viktigt som det är att ni som familjehemsföräldrar får information om barnet behöver också de barn som bor i er familj förberedas av er, även om vi träffat era barn under familjehemsutredningen. Berätta lite om barnet som ska flytta hem till er. Vad har barnet varit med om, varför det inte kan bo hemma och hur ni tror att barnet kommer att påverka er familj? Det kan vara bra om era barn vet lite om sitt "nya syskons" problematik för att de ska förstå om barnet reagerar och agerar annorlunda än vad de kanske är vana vid. Likaså kan det vara viktigt att er närmsta släkt får information och kunskap om hur man bäst möter barnet.

Ni som familjehem behöver eventuellt utrusta det rum barnet ska bo i. Socialtjänsten kan vid behov bekosta vissa inköp av möbler. Den utrustning som vi bekostar tillhör det placerade barnet och om/när barnet flyttar hem, till ett annat familjehem eller ut i egen lägenhet, hjälper ni till att transportera möblerna så att de följer med barnet.

Om barnet inte har tillräckligt med kläder med sig vid placeringen får han/hon en grundutrustning för årstiden. Det är lämpligt att familjehemmet, tillsammans med barnet, planerar och inhandlar det som behövs. Vad som ska köpas beror på hur behovet ser ut, vilka kläder som redan finns och hur länge placeringen ska fortgå. I samband med att barnet flyttar in hos er fyller ni i en lista med alla barnets tillhörigheter och lämnar till er familjehemssekreterare.

Alla inköp ska ske i samråd med er familjehemssekreterare på socialtjänsten. Vid en stadigvarande placering kommer ni att få barnbidrag/studiebidrag som tillsammans med omkostnadsersättningen ska täcka det löpande behovet av kläder, fritidsutrustning, leksaker, semesterresor, medicin, inventarier med mera.

Socialförvaltningen · Hässleholms kommun

En socialsekreterare ansvarar för att den nya skolan/förskola som barnet ska börja i får information om sin nya elev. Det sker utifrån en särskild samverkanspolicy som vi har i Hässleholms kommun. Ni som familjehem har alltid kontakt med skolan/förskolan innan barnet börjar, ni ska få inloggningsuppgifter till schoolsoft och kontaktuppgifter till lärare/mentor. Ibland behöver ni följa med barnet ett par dagar innan barnet känner sig mera hemma där. Det är viktigt att öppna upp för ett nära samarbete med skolan för att möjliggöra att ni kan stötta barnet i dess skolgång på bästa sätt.

Socialsekreteraren tar även kontakt med andra i barnets nätverk eller förmedlar kontakten till er. Det kan handla om kontakt med BVC, tandläkare, barnpsykiatri, barnhabiliteringen med flera.

Den första tiden

Det barn som kommer till er möter en helt ny värld. Barnet har inte en aning om era vanor och regler. Vad gör man på morgonen när man vaknar och stiger upp? Hur mycket, vad och när får man äta? Hur mycket ska man vara med familjen och hur mycket får man vara själv? Berätta om era rutiner och vanor och var noga med att följa dem. Om ni vid något tillfälle gör något som ni inte brukar, berätta varför. Försök att göra vardagen så förutsägbar som möjligt.

Er första uppgift när barnet kommer till er är att lära känna barnet. Ta reda på vad barnet tycker om att göra och äta, hur mycket beröring barnet tycker om (visar barnet att hon/han inte vill, gå varligt fram) och hur mycket hjälp, stöd och tröst som barnet kan ta emot. Lyssna och möt barnet i hans eller hennes takt. Lyssna om möjligt mellan raderna till exempel om barnet undrar varför det är placerat. Ett sätt att mera sätta sig in i barnets värld är att vara tillsammans med bara barnet en stund varje dag. Låt barnet bestämma vad ni ska göra, följ barnet, benämna vad barnet gör och ge positivt gensvar.

Försäkringar

Det är viktigt att ni som familjehem skyddas mot skador som barnet kan förorsaka eller själv råka ut för. Ibland blir det höga summor för att ersätta eller åtgärda skador som uppkommit. Detta rör sig om skador såväl på person som på egendom. Därför är det viktigt att ni ser över ert försäkringsskydd.

Hemförsäkring

När det placerade barnet är folkbokfört på familjehemmets adress ingår det i familjens hemförsäkring. Det är viktigt att ni tar lägsta möjliga självrisk och lägger till allrisk om ni inte redan har detta. Om barnet förorsakat skador som omfattas av hemförsäkringen ersätter vi på socialtjänsten kostnaden för lägsta självrisk.

Försäkringsskydd

Samtliga barn som är placerade av Hässleholms kommun är olycksfallsförsäkrade. Kontakta er familjehemssekreterare om skada uppkommer eftersom det är vi på socialtjänsten som gör skadeanmälan.

Som familjehem omfattas ni dock inte av kollektiva försäkringar avseende olycksfall och arbetsskada som gäller för kommunens anställda. Vi kan inte nog betona att ni bör se över ert försäkringsskydd för att se om det eventuellt behöver kompletteras.

Ett familjehemsplacerat barn är folkbokfört i familjehemmet och har därför rätt till sjukvård i det landstingsområde som familjehemmet tillhör.

Ett familjehemsplacerat barn omfattas, precis som familjehemmets egna barn, av ett gemensamt högkostnadsskydd.

I samband med sjukvård inom länet har familjehemmet rätt att få ersättning för resor via landstinget. Med specialistvårdsremiss får ni ersättning för resor även utanför länet. Varierande egenavgifter gäller för olika transportsätt. Läs mer på 1177 vårdguiden: www.1177.se/Skane/Regler-och-rattigheter/Sjukresor-i-Region-Skane

Spara för barnet

Om ni som familjehem vill spara pengar till barnet ska ni göra det i ert eget namn. Familjehemsföräldrarna ger sedan barnet pengarna när barnet blir myndigt eller när placeringen upphör.

Det viktigaste för barnet är att skapa relationer till i första hand er som familjehem och senare till ert nätverk. Om möjligt bör ni begränsa era sociala kontakter i början av placeringen. När det gäller ett litet barn vill vi att någon av er är hemma med barnet en längre tid för att barnet måste lära känna er ordentligt innan det kan börja på förskola eller fritids. Är barnet distanslöst, det vill säga söker kontakt med människor det inte känner, tänk på att visa att det är hos er barnet ska söka kontakt och hjälp. Påminn släkt och vänner att vara intresserade av barnet men inte bjuda in till fysisk kontakt.

Naturligtvis får barnet inte utsätta sig själv eller andra för fara, men vänta med att sätta alltför många regler och gränser utan fokusera på att skapa en relation. Försök att skapa situationer där ni har möjlighet att säga ja till det barnet vill istället för att säga nej. När ni väl har byggt upp en relation fungerar det bättre när ni sätter gränser. I takt med att relationen utvecklas så brukar många gränser komma "på köpet".

Familjehem som har nyplacerade barn får ofta besök av sin familjehemssekreterare. Det är inte meningen att man ska vara ensam i uppdraget som familjehem. Ni får även en pärm med praktisk information som är bra att ha i vardagen och där ni kan samla information kring barnet.

Det är socialsekreteraren som diskuterar med barnets föräldrar och släkt hur umgänget mellan dem och barnet ska se ut. Vi samråder såklart med er samt informerar er om vad som överenskommit. Umgängena kan se olika ut. Vissa barn träffar sina föräldrar ofta medan andra träffar dem mera sällan eller inte alls. Barnets behov är det som styr. Eftersom ni som familjehemsföräldrar blir barnets trygga punkt kan det vara viktigt att ni är med barnet vid umgängena. Ibland sker umgängena hemma hos er, ibland hos föräldrarna och ibland på neutral plats. Ibland deltar personal från socialtjänsten vid umgängena. Ibland skjutsar ni som familjehem barnet till och från umgängena, ibland hämtar och lämnar föräldrarna barnet hos er. När det gäller äldre

barn kanske de själva tar sig till och från familjehemmet vid umgängestillfällena.

Det är väldigt sällan en förälder dyker upp oanmäld, men skulle det hända – tänk på vad som är rimligt för barnet. Ni kan alltid hänvisa till socialförvaltningen och att föräldrarna ska göra upp med socialsekreteraren hur kontakten med barnet ska se ut. Även telefonkontakter mellan barnet och föräldrarna kan vara reglerade.

Placerade barn har ofta ett behov av att få ihop sin livshistoria. Ni kan hjälpa dem med detta genom att dokumentera viktiga händelser i barnets liv. Alla placerade barn får med sig en bok "Min historia"/"My story", fyll i den tillsammans med barnet och ta fram den ibland för att titta i den.

Vi kommer att ställa många frågor kring barnet till er, till exempel hur barnet reagerar vid vissa situationer och hur umgänget fungerar. Det kan vara till hjälp att ni skriver ner viktiga saker kring barnet. Gör det inte svårt! Ibland räcker det med ett stödord i almanackan.

Vård av barn

Om ett barn blir sjukt kan familjehemsföräldrar, precis som vanliga föräldrar, få ersättning från försäkringskassan för att vara hemma med barnet. Ersättningen vid vård av sjukt barn kallas tillfällig föräldrapenning och kan begäras tills barnet fyller 12 år. Tillfällig föräldrapenning beräknas på din sjukpenninggrundande inkomst, SGI. Läs mer på www.fk.se.

Ersättning och inkomstbortfall

Det är en omvälvande händelse för ett barn att flytta hemifrån och bli placerad i en annan familj. Därför behöver barnet få tid att anpassa sig till den nya miljön, familjen, orten och förskolan/skolan. Under den första tiden kan därför en familjehemsförälder behöva ta tjänstledigt för att finnas vid barnets sida. Socialtjänsten kan ersätta familjens inkomstförlust under inskolningsperioden samt om det inträffar händelser där familjehemsföräldrarna tillfälligt måste stanna hemma med barnet.

Vid tidsåtgång för träffar med socialtjänst, skola, barnpsykiatri, läkare och liknande utgår inte ersättning för inkomstbortfall utan detta täcks av arvodet.

Om barnet blir sjukt.

Om det inträffar akuta sjukdomar eller olyckor måste familjehemmet agera. Familjehemmet ska dock så snart som möjligt informera socialtjänsten och om möjligt föräldrarna om den akuta situationen.

Familjehemmet ska även underrätta socialtjänsten när barnets hälsotillstånd kräver sjukvård under längre tid eller vid allvarlig sjukdom.

När barnet fyllt 16 år ersätts barnbidraget med studiebidrag om barnet går i skolan. Studiebidraget betalas ut av Centrala studiestödsnämnden, CSN, månadsvis förutom under juli och augusti månad. En förutsättning för att studiebidraget ska betalas ut är att barnet har tillräcklig närvaro i skolan. Studiebidraget betalas ut tills barnet slutar gymnasiet.

Barnpension

Barn har rätt till barnpension om den ena eller båda föräldrarna är avlidna. Barnpension utgår enligt bestämmelserna i allmänna pensionssystemet. Barnet kan eventuellt även ha pension från annat håll, exempelvis privata pensionsförsäkringar. För att säkerställa att pensionen kommer det placerade barnet tillgodo är socialnämnden skyldig att göra en anmälan till överförmyndaren i den kommun barnet är folkbokfört, det vill säga familjehemmets hemkommun. Överförmyndaren beslutar därefter hur barnets pengar och andra tillgångar ska placeras och får användas så att det kommer barnet tillgodo

.....Och sedan

Nu när ni börjat lära känna barnet och barnet börjat känna sig hemma hos er brukar beteenden och känslor visa sig tydligare. Det innebär oftast en utmaning och det kräver olika strategier av er. De barn som placeras i familjehem har alltid haft en svår start livet. De har på olika sätt försökt hantera sin situation och deras strategier kan ibland verka konstiga när de kommer till en fungerande familj.

Vissa barn är vana vid att klara sig själva. De vet inte hur de ska ta hjälp av vuxna och har ibland svårt för att lita på andra. Det kan också leda till många konflikter när ni försöker lära dem att lita på och lyssna till er. Andra barn gör istället allt för att anpassa sig till sin omgivning. De behöver hjälp med att känna efter vad de själva vill och känner.

Vissa barn kan vara väldigt utagerande och explodera vid minsta motgång eller tillsägelse. Det är ingen medveten handling utan något som sker impulsivt och som de inte kan kontrollera. Det går "i baklås" för barnen och de blir ofta väldigt ledsna när de inser vad som hänt. Det är upp till oss vuxna att vara steget före, förebygga och hjälpa barnet att hitta andra sätt att reagera och agera. Likaså att hitta kompromisser för att hjälpa barnen att komma vidare.

Vissa barn är distanslösa och söker kontakt med både vuxna och barn, utan att känna dem. Barnet behöver då hjälp med att veta vilka som är viktiga för dem och hur de ska hitta lagom distans till nära och okända. Andra barn vill helst inte ha någon kontakt med andra. De barnen behöver istället uppmuntras till att delta i familjegemenskapen, i deras egen takt.

Alla våra barn mår bäst när deras tillvaro är förutsägbar och strukturerad. Det betyder att ni i högre grad än vanligt behöver ha rutiner i vardagen, berätta och visa för barnen vad som ska hända, även sådant som verkar självklart för er.

Barn som placeras i familjehem har inte alltid fått den grundläggande omsorg som ges i en vanlig fungerande familj. Det har gjort att de inte utvecklat alla sina förmågor och känslor som andra barn. Därför behöver vi oftast bemöta barnen som om de är yngre än sin ålder. Det är en utmaning för er vuxna att se när ni kan ställa krav på barnen utifrån deras faktiska ålder och när ni behöver bemöta dem som ett betydligt yngre barn. Till exempel har vissa barn levt i ett sådant kaos att det är svårt för dem att planera och komma ihåg saker. Det kan vara en svår uppgift för en 12-åring att komma ihåg att packa sin gymmapåse. Oavsett hur barnet är, är det viktigt att utgå ifrån var barnet befinner sig och att ni närmar er barnet med stor omsorg och utifrån barnets förutsättningar. Barn som inte får vad de behöver när de är små skaffar sig olika strategier för att fungera. Det är viktigt att ni försöker förstå varför barnet beter sig som det gör. När ni förstår barnet bättre kan ni också hjälpa barnet att lära sig mer fungerande strategier. Det är ett arbete som kan ta lång tid. Vi behöver göra upp arbetet tillsammans och det är viktigt att inte ge upp.

Många barn som vi placerar i familjehem lär sig med tiden nya strategier och sätt att samspela som fungerar bättre i vardagen. Detta utvecklar de tillsammans med er, sina familjehem, men kan många gånger falla tillbaka i gamla mönster och känslor när de träffar sina föräldrar – eftersom de använder sig av samma strategier som de gjort tidigare med sina föräldrar. Det är viktigt för oss att förstå och hjälpa barnen hantera detta. Barnet kan där efter ta med sig sina positiva erfarenheter ut i världen.

Omkostnadsersättning

Omkostnadsersättningen är till för att täcka era kostnader för barnet. Ersättningen är åldersindeldad i grupperna 0-12 och 13-19 år och den följer kostnadsutvecklingen i samhället genom att vara knuten till prisbasbeloppet (skatteverkets).

Ersättningen utgår från att familjehemmet tar emot barnet i sin befintliga bostad, vilket innebär att kostnader för ombyggnationer och liknande inte beaktas. Socialnämnden bekostar inte inköp av bil.

Omkostnadsersättningen är inte sjukpenning eller pensionsgrundande. De första 5000 kronorna av omkostnadsersättningen är inte avdragsgilla. Läs mer på www.skatteverket.se

Även omkostnadsersättningens storlek skyddas av sekretess gentemot barnets föräldrar.

A-kassa och semester

Uppdraget som familjehem berättigar inte till varken semesterlön eller semesterersättning och ger inte heller någon rätt till ersättning från a-kassan.

Barnbidraget och underhållsstöd

Barnbidraget följer med barnet till familjehemmet. Försäkringskassan betalar ut barnbidrag för barn till och med det kvartal då barnet fyller 16 år. Det är vi på socialtjänsten som meddelar Försäkringskassan att ni i familjehemmet är de nya betalningsmottagarna.

Flerbarnstillägg betalas inte ut till familjehemsföräldrar.

Ersättningar

Arvode

Familjehemsföräldrarna är uppdragstagare åt socialtjänsten. Det innebär att familjehemsföräldrarna inte är anställda, er ersättning kallas därför inte lön utan arvode.

För uppdraget som familjehem utgår ett arvode som varierar i storlek beroende på hur omfattande barnets vårdbehov är. Arvodet fastställs till en bestämd summa per månad. Vid behov kan beloppet korrigeras senare.

Arvodet är en skattepliktig inkomst (beskattas som inkomst av tjänst). Beloppet ni får utbetalt har socialtjänsten redan beskattat. Vi betalar också den lagstadgade arbetsgivaravgiften.

Sveriges Kommuner och Landsting, SKL, ger kommunerna en rekommendation för hur arvoden beräknas. Enligt förbundets riktlinjer följer arvodet inkomstutvecklingen inom svenska vård- och omsorgsyrken. Detta innebär att arvodet justeras varje år med den procentsats som motsvarar den senast kända genomsnittliga löneökningen för dessa yrkesgrupper.

Arvodet är både sjukpenning- och pensionsgrundande. Arvodet berättigar däremot inte till tjänstepension.

Storleken på ert arvode skyddas av sekretess gentemot barnets föräldrar.

Umgänge och information till barnets anhöriga.

Socialtjänsten har ett ansvar för att barn som vistas i familjehem håller kontakt med sina anhöriga. Det kan vara föräldrar, syskon, släkt och andra viktiga personer. Barn som vistas länge i familjehem eller växer upp där riskerar annars att tappa kontakten med anhöriga och släkt. Risken finns att dessa barn, när de blir vuxna, inte längre har någon kontakt med anhöriga och släkt. De får inte en naturlig kontakt med sitt biologiska nätverk och får därmed inte tillgång till sin historia. Kontakten mellan barnet och dess anhöriga kan ske på olika sätt. Barnets behov och bakgrundshistoria bestämmer hur ofta och på vilket sätt barnet ska ha kontakt med sina anhöriga. Det kan vara telefonkontakt eller skype någon gång per vecka, att familjehemsföräldrarna skriver informationsbrev eller skicka bilder eller regelbundet umgänge där barn, föräldrar och anhöriga träffas. Det sätt som barnet och dess anhöriga har kontakt på kan också ändras över tiden.

Utbildning till er som är familjehem.

Alla familjehem får genomgå en obligatorisk grundutbildning "Ett hem att växa i". Utbildningen omfattar åtta träffar á tre timmar på sen eftermiddagstid.

Här i Skåne har kommunerna bildat ett gemensamt nätverk, en utbildningsgrupp för familjehem. Utbildningsgruppen ordnar föreläsningss dagar på Backagården i Höör. Det är alltid på lördagarna så att båda familjehemsföräldrarna förhoppningsvis kan delta. Olika föreläsare bjuds in. Det har varit föreläsare som pratat om barn med funktionshinder, anknytning och omsorgs svikt, hur man kan bemöta barn med svåra problem med mera.

I Hässleholms kommun finns Barn- och Ungdomssupporten, BUS, som erbjuder olika utbildningar och grupper som riktar sig både till vuxna och barn. Prata med din familjehemssekreterare för att få veta mera.

Vi bjuder in alla våra familjehem en gång per år för en gemensam kväll med bowling och mat.

Handledning

Familjehemssekreterarna håller i grupphandledning till er familjehem, där ni tillsammans med andra familjehem får handledning i de känslor och gemensamma frågeställningar som kan uppstå.

.....Och nyhetsbrev

Fyra gånger per år sänder vi ut ett nyhetsbrev till alla våra familjehem.

Sekretess

Sekretessen inom socialtjänsten är stark. Det innebär att uppgifter som finns inom socialtjänsten endast kan föras vidare om det finns reglerat i lag * eller om uppgifterna måste lämnas ut för att vi inom socialtjänsten ska kunna fullgöra våra uppgifter. Utifrån detta kan vi i samband med en placering lämna de uppgifter som ni som familjehem behöver för att fullgöra ert uppdrag (10 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen).

Information som andra professionella, exempelvis lärare eller läkare, behöver för att ge barnet rätt omsorg och vård får lämnas ut.

Är ni i familjehemmet osäkra på om vissa uppgifter kan lämnas ut ska ni rådgöra med er familjehemssekreterare. De uppgifter som ni får från barnet, de biologiska föräldrarna och deras släktingar är inte sekretessbelagda, men kan givetvis vara känsliga och bör inte föras vidare utan eftertanke. Familjehemmet har inte tystnadsplikt men ska naturligtvis vara varsamma med uppgifter om barnet och dess familj.

*Sekretess gäller inom socialtjänsten för uppgift om "den enskildes personliga förhållanden" 26 kap § 1 offentlighets- och sekretesslagen). Till den enskildes personliga förhållanden räknas exempelvis händelser, familjeförhållanden och problematik.

Beslut, övervägande och omprövning

SoL och LVU

Barn kan vara familjehemsplacerade enligt Socialtjänstlagen (SoL) då föräldrarna samtyckt till placeringen eller enligt Lagen med särskilda bestämmelser för Vård av Unga (LVU) som innebär att barnet är placerat mot föräldrarnas, och ibland sin egen, vilja.

När ett barn är placerat i familjehem ska socialnämnden (socialtjänstens politiska nämnd) överväga eller ompröva om vården behöver förändras var sjätte månad. Övervägandet innebär att socialsekreteraren ger en skriftlig rapport till nämnden om hur vården i familjehemmet utvecklas. Det innebär inte att något nytt beslut fattas.

Om ett barn är placerat med stöd av LVU ska nämnden ompröva detta om vårdnadshavaren eller barnet (om hon/han är över 15 år) begär det. Detta beslut kan överklagas till domstol.

Om ett barn är placerat med stöd av SoL, det vill säga frivilligt, kan föräldrarna kräva att barnet flyttar hem. Socialtjänsten ska då ta ställning till huruvida barnet kan flytta hem till sina föräldrar igen, eller om detta inte är förenligt med barnets bästa, ansöka om vård med stöd av LVU. Om socialtjänsten bedömer att en hemflytt är möjlig ska denna planeras med alla parter. Kommer man inte överens kan socialtjänsten besluta om ett flyttförbud, för att bättre kunna styra hur och när barnet flyttar hem till vårdnadshavaren. Ett sådant beslut kan överklagas till domstol.

När placeringen upphör.

En del barn vistas en kortare period i familjehemmet och flyttar sedan tillbaka till sina föräldrar. En stor del av våra placerade barn stannar i familjehemmet tills de gått ut gymnasiet, har fått (och är mogna att klara) ett eget boende, har lyckats ordna sysselsättning eller utbildning. Oftast är de 19-20 år gamla när de flyttar. För barn med utvecklingsförsening brukar det oftast bli senare eftersom de kan behöva gå tio år i grundskola och fyra år i gymnasiet.

För de barn som haft större delen av sin uppväxt i familjehem, är oftast familjehemmet deras trygghet och det hem som de ser som sitt egna. För dessa barn är det viktigt att ni finns kvar även efter avslutad placering, någon man kan återvända till och exempelvis fira högtider tillsammans med. Vissa ungdomar kan behöva fortsatt stöd från socialtjänsten också. Vi har en skyldighet att hjälpa ungdomar att på ett planerat sätt komma ut i vuxenlivet efter avslutad placering.

